

Četvrtak, 6. veljače 2014.

P7_TA(2014)0104

Izvješće o napretku Crne Gore za 2013. godinu

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. veljače 2014. o Izvješću o napretku Crne Gore za 2013. (2013/2882(RSP))
(2017/C 093/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju od 29. ožujka 2010. ⁽¹⁾ između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Crne Gore s druge strane,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. lipnja 2003. i prilog naslovljen „Solunski program za Zapadni Balkan: kretanje prema europskoj integraciji”,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 9. studenog 2010. o mišljenju Komisije o zahtjevu Crne Gore za članstvo u Europskoj uniji (COM(2010)0670),
 - uzimajući u obzir izvješće Komisije upućeno Europskom parlamentu i Vijeću od 22. svibnja 2012. o napretku Crne Gore u provođenju reformi (COM(2012)0222) i zaključke Vijeća od 26. lipnja 2012. o odluci o otvaranju pristupnih pregovora s Crnom Gorom 29. lipnja 2012.,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za opće poslove od 11. prosinca 2012. o proširenju te procesu stabilizacije i pridruživanja,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. listopada 2013. naslovljenu „Strategija proširenja i glavni izazovi 2013. – 2014.” (COM(2013)0700) i radni dokument osoblja Komisije naslovljen „Izvješće o napretku Crne Gore za 2013.” (SWD(2013)0411),
 - uzimajući u obzir izjavu i preporuke sa 6. sjednice Parlamentarnog odbora Europske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje (POSP) održane 29. i 30. travnja 2013.,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Crnoj Gori i svoju rezoluciju o proširenju od 22. studenog 2012.: politike, kriteriji i strateški interesi EU-a ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2013. o upravljanju proračunom pretpristupnih fondova Europske unije u području pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama te svoja zapažanja o Crnoj Gori ⁽³⁾
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da bi pristupanje EU-u trebalo biti i dalje važna pokretačka sila za nastavak političkih, socijalnih i gospodarskih reformi;
- B. budući da je EU vladavinu prava postavio u središte procesa proširenja;
- C. budući da je Crna Gora ostvarila napredak na putu prema integraciji s EU-om te entuzijizam za europski projekt dijeli cijeli politički spektar te društvo općenito; budući da je zemlja uspjela privremeno zatvoriti poglavlja 25. i 26.;
- D. budući da su glavni prioriteti provođenje vladavine prava, osobito putem pravosudne reforme, te borba protiv korupcije i organiziranog kriminala; budući da je postupak analitičkog pregleda usklađenosti svih poglavlja završen; budući da su u skladu s „novim pristupom” Komisije kojim se reforme u pravosuđu i unutarnjim pitanjima rješavaju u ranoj fazi procesa pristupanja u prosincu 2013. otvoreni pregovori o poglavljima 23. i 24.;

⁽¹⁾ SL L 108, 29.4.2010., str. 3.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0453.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0434.

Četvrtak, 6. veljače 2014.

- E. budući da će nedavne ustavne reforme, kada se u potpunosti provedu, ojačati neovisnost i učinkovitost pravosuđa;
- F. budući da su financijska korupcija i organizirani kriminal, uključujući u institucijama, te nepravilnosti pri izborima i dalje ozbiljna pitanja; budući da ih Crna Gora treba rješavati te postići dobre rezultate u području vladavine prava;
- G. budući da civilno društvo ima važnu ulogu u procesu reformi i pristupanja EU-u;
- H. budući da je regionalna suradnja iznimno važna za političku stabilnost te sigurnost i gospodarski razvoj Crne Gore i cijele regije;

Pregovori o pristupanju

1. pozdravlja otvaranje pet novih pregovaračkih poglavlja u prosincu 2013.; potiče brzi nastavak pristupnih pregovora pod uvjetom da su poduzete i provedene reforme te da su postignuti konkretni rezultati;
2. pozdravlja akcijske planove vlade o poglavljima 23. i 24. kojima se utvrđuje sveobuhvatan plan reformi i postavljaju referentna mjerila za otvaranje tih poglavlja;
3. hvali uključivanje predstavnika civilnog društva u pregovaračke strukture; ipak primjećuje da organizacije civilnog društva pozivaju vladu da pokaže najviši mogući stupanj transparentnosti u pregovorima i cijelom procesu pristupanja, također tako da uključi veći broj organizacija i radnih skupina te da provede opsežna sve nacionalna savjetovanja;
4. naglašava odgovornost vlade i skupštine za poboljšanje komunikacije s javnošću te za pravodobno i transparentno obavještavanje svih zainteresiranih strana, organizacija civilnog društva i šire javnosti o razvoju pregovora o pristupanju te za olakšavanje njihovog šireg sudjelovanja u tom procesu;

Politički kriteriji

5. potiče sve političke snage, u vladi i opoziciji, te ključne socijalne i gospodarske sudionike, da ostanu usredotočeni na plan integracije zemlje u EU putem održivog dijaloga i konstruktivne suradnje;
6. pozdravlja jačanje nadzorne uloge Skupštine Crne Gore, također i u saslušanjima u svrhu kontrole i savjetovanja; poziva međutim na jačanje daljnjih radnji u vezi sa zaključcima saslušanja, snažniji nadzor nad provedbom usvojenog zakonodavstva i aktivnije sudjelovanje skupštine u pregovorima; pozdravlja rezoluciju o metodi, kvaliteti i dinamici procesa integracije Crne Gore u EU, koju je Skupština Crne Gore donijela 27. prosinca 2013.; vjeruje da proces integracije mora u potpunosti uključivati skupštinu i organizacije civilnog društva te uživati široku demokratsku potporu;
7. žali zbog činjenice da, nakon ovogodišnje zloglasne afere „Snimak”, istražni odbor osnovan radi istrage navodne zlouporabe javnih sredstava za stranačke političke svrhe nije u svojem izvješću donio nikakve političke zaključke te da su naknadne sudske radnje u tom smislu nepotpune; naglašava važnost osiguravanja temeljite istrage i primjerenih mjera, ako je to potrebno; stoga potiče crnogorske vlasti da omogućе brzo, slobodno i pošteno okončanje sudske postupka u suradnji sa svim relevantnim stranama, tako da se svi prekršaji rješavaju pažljivo, objektivno i potpuno u skladu sa zakonom; nadalje, pozdravlja nedavno najavljenju istragu afere video snimke u Cetinju u kojoj će se svi za koje se ispostavi da su prekršili izborni zakon u poštenom sudskom postupku suočiti s primjerenim kaznama;
8. naglašava da je potrebno povećati povjerenje javnosti u izborni sustav i demokratske strukture te poziva Skupštinu da ubrza izborne reforme tako da izmjeni niz zakona koji uređuju financiranje izbora i političkih stranaka, uključujući nacrt zakona o jedinstvenom popisu birača i nacrt amandmana na zakon o osobnim iskaznicama; naglašava da jedinstveni popis birača treba biti potpuno transparentan i pouzdan; inzistira da se te reforme trebaju poduzeti u skladu s davno predloženim preporukama OESS-a/ODIHR-a i potpuno transparentno, uz uključivanje civilnog društva; podupire poziv Komisije za uspostavu jasnog i široko prihvaćenog razgraničenja između javnih i stranačkih interesa; poziva Vladu da proaktivno objavi informacije o državnim potporama za pojedince i poduzeća, zapošljavanju u sektoru javnih usluga i drugim izdacima koji bi mogli utjecati na ponašanje birača; primjećuje da percepcija korupcije može biti isto tako štetna kao i sama korupcija;

Četvrtak, 6. veljače 2014.

9. naglašava važnost reforme javne uprave za primjenu pravne stečevine; smatra da je ključno ojačati mehanizme koordinacije i nadzora za provedbu strategije javne uprave te poduzeti daljnje mjere za stvaranje transparentne, profesionalne i učinkovite javne uprave koja bi se temeljila na postignućima; poziva vlasti da se pri zapošljavanju i otpuštanju javnih službenika pobrinu da se ne stvara dojam daljnje politizacije javne službe; poziva također na jačanje neovisnosti i kapaciteta ureda pravobranitelja;

10. pozdravlja ustavne izmjene kojima je cilj jačanje neovisnosti pravosuđa smanjivanjem političkog utjecaja na imenovanje tužitelja i sudskih dužnosnika na svim razinama transparentnijim postupcima koji se temelje na postignućima, a posebno izborom vrhovnog državnog tužitelja; no upoznat je s inicijativom pravobranitelja za ocjenjivanje ustavnosti tih izmjena te odredbi zakona o Ustavnom sudu koje se odnose na izbor sudaca Ustavnog suda; poziva nadležne vlasti da uspostave uspješno odvijanje stegovnih postupaka i osiguraju pravodobnu pravdu, zajedno s ujedinjavanjem sudske prakse; poziva na donošenje i provedbu daljnjih zakonodavnih i drugih mjera kako bi se smanjila politizacija pravosuđa u praksi, uključujući i putem objektivnog ocjenjivanja sudske uspješnosti, jasnog prikaza sudske odgovornosti u skladu s preporukama Venecijanske komisije i jamčenja promaknuća na temelju postignuća; naglašava također da je potrebno osigurati neovisnost prekršajnih sudova o izvršnoj vlasti

11. pozdravlja mjere poduzete za racionalizaciju sudskog sustava kako bi se poticala sudska učinkovitost i dodatno smanjio broj neriješenih predmeta; no izražava zabrinutost zbog dužine sudskih postupaka, lošom infrastrukturom na mnogim sudovima, slabom provedbom civilnih i upravnih odluka i nedovoljnim proračunskim sredstvima za pravosuđe i tužiteljstvo; poziva na povećanje kapaciteta sudskih i tužiteljskih vijeća te na jačanje odgovornosti i zaštitu integriteta pravosudnog sustava; povrh toga, poziva da se donesu mjere kako bi se za građanima osigurao pristup civilnom pravosuđu i naknadi štete u skladu s europskim standardima; traži da sudovi budu transparentniji i odgovorniji u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala;

12. poziva na provođenje neophodnih daljnjih koraka u vezi s neriješenim izvješćima o ratnim zločinima kako bi se riješilo pitanje nekažnjivosti, na temelju strože, učinkovitije i transparentnije istrage i kaznenog progona ratnih zločinaca; naglašava da je potrebno poduzeti daljnje mjere u borbi protiv ne samo nekažnjivosti nego i percepcije nekažnjivosti; stoga potiče vlasti da revidiraju smjernice za donošenje presuda te da provjere naizgled nerazmjern broj oslobađajućih presuda u slučaju najtežih zločina;

13. pohvaljuje vladu zbog strategije pravosudne reforme 2007. – 2012., ali izražava zabrinutost zbog njezine spore provedbe; primjećuje da je strategija 2013. – 2018. u naprednoj fazi pripreme; poziva stoga da se vlada Crne Gore općenito usredotoči na provedbu postojećih strategija uz sveobuhvatno ocjenjivanje o kojem se raspravlja u javnosti, a ne da se jednostavno zamijene strategije bez potrebne procjene; potiče na to da nadzorna tijela za strategije i akcijske planove postanu norma;

14. naglašava da su potrebni dodatni napor u borbi protiv korupcije te poziva na ispunjavanje preporuka skupine GRECO;

15. izražava zbrinutost zbog toga što su obrazovanje, zdravstvo, izborni proces, upravljanje zemljištem, prostorno planiranje i graditeljstvo, privatizacija i javna nabava i dalje područja u kojima se pojavljuje korupcija; očekuje da će otvaranje pregovora o poglavlju 5. (Javna nabava) ubrzati potrebne reforme u tom području; pozdravlja uspostavu novog parlamentarnog odbora za borbu protiv korupcije; traži od vlasti da ojačaju kapacitete nadzornih institucija, poboljšaju reviziju, povećaju transparentnost financiranja stranaka i da ojačaju kapacitete na svim razinama kako bi smanjili nepravilnosti u provedbi zakona o javnoj nabavi i drugim navedenim područjima;

16. izražava zabrinutost zbog sve većih ograničenja javnog pristupa informacijama o poduzećima i zemljišnim knjigama; napominje da je javni pristup takvim vrstama informacija od velike važnosti za novinare i sudionike civilnog društva u pogledu razotkrivanja slučajeva korupcije i otkrivanja veza između organiziranog kriminala i državnih institucija; potiče vlasti da ponovno uspostave visoku razinu transparentnosti u pogledu dotičnih registara;

17. naglašava da je potrebno provesti reforme u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, te postizati dobre rezultate u pogledu istraga, kaznenog progona i presuda na svim razinama; poziva na veću suradnju i koordinaciju između agencija za provođenje zakona i pravosuđa u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije na svim razinama te na poboljšanje uspješnosti pravosuđa u slučajevima na visokoj razini; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog poništenja prvostupanjskih presuda u predmetima koji se tiču organiziranog kriminala; ustraje na tome da nekažnjivost za kriminalce

Četvrtak, 6. veljače 2014.

osuđene za korupciju ili kaznena djela organiziranog kriminala nije prihvatljiva; poziva vlasti da osiguraju da će tijela javne vlasti i institucije provoditi sve relevantne mjere i da su smatraju odgovornim ako to ne izvrše;

18. poziva Crnu Goru da i dalje sudjeluje u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala na međunarodnoj i regionalnoj razini; poziva da uloži veći napor za učinkovit nadzor granice s ciljem borbe protiv organiziranog kriminala i krijumčarenja na „Balkanskoj ruti” naglašava da je potrebno povećati nadzor i primijeniti mjere za borbu protiv pranja novca koje provode lokalne i međunarodne kriminalne skupine;

19. naglašava da vlada Crne Gore treba nastaviti sa savjetovanjima i ojačati ih, te poboljšati interakciju i dijalog s civilnim društvom i opozicijom, radi postizanja veće transparentnosti u oblikovanju politike i zakonodavstva, posebno u pogledu provedbe zakona i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala; stoga pohvaljuje vladine napore za povećanjem javne transparentnosti svog rada, pri čemu utvrđuje da još mnogo toga treba napraviti; pozdravlja opsežno sudjelovanje civilnog društva u radnim skupinama za pregovaračka poglavlja EU-a, ali primjećuje zabrinutost nekih predstavnika civilnog društva zbog prirode i kvalitete tog sudjelovanja; žali zbog nedavnog pogoršanja odnosa između određenih odjela vlade i civilnog društva, pri čemu su obje strane izrazile bojazan da međusobno neprijateljstvo ugrožava zajedničku želju za napretkom u procesu EU integracije; stoga podržava produktivan i uravnotežen dijalog među svim stranama, u kojem vlada objektivno pomaže pri poslu civilnog društva te ga olakšava, i u potpunosti uključuje predstavnike u politički proces, a organizacije civilnog društva kritiziraju politiku i pozivaju vladu na odgovornost na pravedan i konstruktivan način;

20. sa zadovoljstvom naglašava da pomoć IPA-a dobro funkcionira u Crnoj Gori; potiče vladu i Komisiju da pojednostave administrativni postupak za financiranje iz programa IPA, s ciljem da on bude dostupniji manjim i lokalnim civilnim organizacijama, sindikatima i ostalim korisnicima;

21. naglašava da je Crna Gora ratificirala osam ključnih konvencija o radničkim pravima Međunarodne organizacije rada (ILO) i revidiranu Europsku socijalnu povelju; naglašava činjenicu da, iako se temeljna radnička i prava sindikata u pravilu poštuju, potrebno ih je dodatno ojačati; naglašava važnu ulogu socijalnog dijaloga i poziva vladu da ojača socijalno vijeće;

22. naglašava važnost slobodnih, neovisnih i nepristranih medija u djelotvornoj demokraciji; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog sve većeg verbalnog i fizičkog zastrašivanja novinara, ali i povećanog pritiska koji proizlazi iz nedostatka novca i sudskih postupaka; zaprepašten je činjenicom da je od kolovoza 2013. barem dva bombaška napada i otprilike šest fizičkih napada izvršeno nad novinarima; duboko žali zbog činjenice da Crna Gora zauzima 113. mjesto prema indeksu slobode medija organizacije Reporteri bez granica; podsjeća na važnost poticanja odgovornosti medija, uredničke neovisnosti i raznolikog vlasništva medija u skladu s europskim standardima; ističe odgovornost svih koji djeluju u politici i medijima za stvaranje klime tolerancije drugačijih mišljenja; smatra da je bitno pomoći u zaštiti novinara i slobode tiska; traži da se sve prijetnje i napadi na novinare primjereno istraže i da se odgovorni kazneno progone, uključujući neriješena prethodna kaznena djela; pozdravlja odluku o uspostavi posebnog tijela za praćenje službenih napora u rješavanju slučajeva ubojstava novinara i napada na njih, što bi moglo doprinijeti izgradnji dubljeg povjerenja između države i medija;

23. naglašava posebnu ulogu neovisnih i održivih javnih medija u jačanju medijske slobode i demokracije te poziva vlasti da u tom pogledu u potpunosti poštuju zakon o Radio Televiziji Crne Gore (RTCG), uključujući donošenje pravnih zaštitnih mjera kojima će se jamčiti financijska održivost javnih medija te im time omogućiti da ispune svoje socijalne obveze;

24. poziva na poboljšanje na području zaštite svjedoka i na usvajanje zakona o zaštiti zviždača;

25. naglašava da su sve političke snage odgovorne za stvaranje atmosfere koja omogućuje toleranciju i uključivanje svih manjina; pozdravlja vladinu politiku o manjinama kojom se promiče dublja integracija posebno albanske zajednice u zemlji; poziva na poboljšanje situacije socijalno ranjivih skupina, uključujući pristup osoba s invaliditetom obrazovanju i zdravstvenim uslugama te fizički pristup javnim zgradama; pozdravlja nedavni vladin akcijski plan za Rome, ali poziva na daljnje olakšavanje obrazovanja i zapošljavanja za Rome i druge manjine, koje se još uvijek suočavaju s diskriminacijom, posebno u pogledu ograničenog pristupa obrazovanju za djecu Roma, Aškalija i Egipćana;

Četvrtak, 6. veljače 2014.

26. primjećuje da su žene i dalje nedovoljno zastupljene u mnogim područjima crnogorskog društva, uključujući i u Skupštini, na rukovodećim položajima i na tržištu rada; poziva vladu da ojača svoje napore kako bi poboljšala jednakost spolova, povećala relevantne financijske i ljudske resurse, osigurala provedbu akcijskog plana za jednakost spolova, uvela načelo jednake plaće za rad jednake vrijednosti, i potaknula šire sudjelovanje žena, posebno na političkoj sceni;

27. izražava zabrinutost zbog visoke razine netolerancije homoseksualnosti u Crnoj Gori te učestalog nasilja i prijetnji nasiljem, i govora mržnje prema aktivistima za prava homoseksualaca; žali zbog činjenice da najpoznatiji aktivist skupine LGBTI, zbog sigurnosnih razloga, zatražio azil u inozemstvu; no pozdravlja vladinu novu strategiju za poboljšanje kvalitete života pripadnika skupine LGBTI, ali naglašava da se treba usredotočiti na njezinu provedbu; naglašava posebno potrebu za obrazovanjem i informiranjem javnosti kako bi pomogli promjeni stavova; posebno pohvaljuje vladu i policiju zbog njihove podrške i pomoći pri ovogodišnjim, dosad nevidenim, paradama Ponosa u Budvi i Podgorici; naglašava da bi se u potpunosti trebalo istražiti nasilje nad homoseksualcima tijekom parada te da se počinitelji privedu pravdi; potiče vlasti na daljnje promicanje tolerancije prema pripadnicima skupine LGBTI i pravodobni progon kaznenih djela; naglašava da je potrebno poboljšati društveno prihvaćanje i okončati diskriminaciju homoseksualaca;

28. izražava zabrinutost zbog trajnog problema nasilja nad ženama i djecom te bojazan da to nasilje mnogi smatraju društveno prihvatljivim; žali zbog sporog napretka u razvoju službi na razini obitelji i zajednice; poziva vladu da pojača svijest javnosti o obiteljskom nasilju i nasilju nad ženama te o pravu djeteta na zaštitu od bilo kakvog zlostavljanja, zanemarivanja i iskorištavanja; pozdravlja vladine nove mjere za suočavanje s nasiljem u obitelji, poboljšanje prava djece i razvoja stručnog usavršavanja, ali daljnje mjere za učinkovitu primjenu zakona o zaštiti od obiteljskog nasilja, posebno u odnosu na zaštitu žrtava, podršku tim žrtvama i pristup pravosuđu za žrtve, razvoj i koordinaciju programa prevencije te snažniju odgovornost počinitelja;

Društveno-gospodarska pitanja

29. poziva vladu da se usredotoči na jačanje gospodarskog rasta radi borbe protiv siromaštva i unapređenja životnog standarda svih građana, uključujući pregledom reforme socijalne skrbi kad god je to moguće, te smanjenjem regionalnih razlika; poziva na veće napore za rješavanje velikog neformalnog sektora, poboljšanja prava intelektualnog vlasništva i sveukupnog pravnog sustava radi borbe protiv korupcije i poboljšanja poslovnog okruženja te provedbe strukturnih reformi s ciljem privlačenja i održavanja izravnih stranih ulaganja što je ključno za diversifikaciju gospodarstva;

30. naglašava da postupci rješavanja komercijalnih sporova trebaju biti transparentni, bez političkog uplitanja te da se trebaju temeljiti na vladavini prava kako bi se dodatno poboljšalo poslovno ozračje; potiče brzo rješavanje spora oko tvornice aluminija KAP; naglašava da bi se sve privatizacije trebale odvijati na pošten, pažljiv, transparentan i uredan način; naglašava zabrinutost zbog državnih potpora te poziva na transparentnost i održivost koji se primjenjuju u skladu s pravnom stečevinom i sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju; pozdravlja napore vlade u rješavanju pitanja rastućeg javnog duga i velikih strukturnih fiskalnih deficita; poziva na daljnje aktivnosti kako bi se osigurala buduća provedba programa ruralnog razvoja IPA i izradilo zakonodavstvo o kvaliteti vode u skladu s pravnom stečevinom;

31. napominje da je novi zakon o javnoj nabavi stupio na snagu u siječnju 2012., ali da u praksi njegova primjena nije učinkovita, posebno u zdravstvenom sektoru; poziva crnogorske vlasti da uvedu veću transparentnost u sve postupke nabave te da uspostave akcijske planove s jasnim ciljevima, postupcima i vremenskim okvirima kako bi se učinkovito proveo novi zakon o javnoj nabavi te kako bi se zakonodavstvo o koncesijama, komunalnim uslugama i nabavi u području obrane uskladilo s europskom pravnom stečevinom;

32. pohvaljuje primjenu zakona o malom poduzetništvu; poziva na povećanje podrške u javnom sektoru za mala i srednja poduzeća kao jednim od pokretača gospodarskog rasta; poziva na ujednačavanje rascjepkanih strategija kojima se koče poduzetnički i industrijski instrumenti;

33. izražava zabrinutost u pogledu nepromijenjene situacije na tržištu rada te stoga poziva na uvođenje odlučnih mjera za rješavanje visoke nezaposlenosti, posebno osoba koje traže prvi posao, te za poboljšanje tržišta rada koje pokazuje loše rezultate; poziva vladu da osigura da je provedba zakona o radu skladu sa standardima Međunarodne organizacije rada, uključujući poboljšanje inspekcija; naglašava potrebu za suočavanjem sa sivom ekonomijom; poziva na jačanje tripartitnog socijalnog dijaloga;

Četvrtak, 6. veljače 2014.

34. potiče Crnu Goru da poduzme daljnje napore u područjima okoliša i klimatskih promjena jačanjem administrativnog kapaciteta za provedbu relevantnih politika i zakonodavstva EU-a kako bi se osiguralo usklađivanje s pravnom stečevinom u području okoliša i klimatskih promjena;

35. primjećuje da je nezakonita gradnja, posebno u turističkim područjima, velik problem u Crnoj Gori; poziva crnogorske vlasti da odlučno promiču održiv razvoj u državi; naglašava kako je važno da je razvoja turizma u skladu sa zaštitom okoliša;

Regionalna suradnja

36. pozdravlja proaktivno sudjelovanje Crne Gore u inicijativama, uključujući one u vezi s regionalnim pomirenjem i projekta „Zapadnobalkanska šestorka” te želi crnogorske vlade da preuzme vodstvo u inicijativama o regionalnoj suradnji; poziva Crnu Goru da pospješi svoju kulturnu i gospodarsku suradnju sa susjednim zemljama koje su države članice EU-a; pohvaljuje vladu za održavanje dobrih bilateralnih odnosa sa svojim susjedima, uključujući Kosovo, ali naglašava da treba brzo riješiti spor s Hrvatskom o kopnenoj i morskoj granici, posebno u kontekstu preliminarnih istraživanja nafte na otvorenom moru; potiče konačno određivanje granica sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i Kosovom kako bi se uklonili mogući izvori napetosti; pozdravlja napredak u procesu Sarajevske deklaracije, uključujući provedbu Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja; potiče daljnju suradnju sa susjednim zemljama putem razmjene iskustava o pregovorima o pristupanju;

37. pozdravlja nedavne posjete premijera Dačića Podgorici i premijera Đukanovića Beogradu, prve takve posjete od neovisnosti Crne Gore; pohvaljuje te događaje kao snažan znak pomirenja i povećanog angažmana i otvorenosti na obje strane koji samo mogu nositi dobre slutnje za daljnjom regionalnom i europskom integracijom;

38. naglašava da su dobrosusjedski odnosi koje Crna Gora ima s državama u regiji temelj uspješnih pregovora s EU-om te da sama država predstavlja primjer suradnje i predanosti miru i stabilnosti regije Zapadnog Balkana;

39. pozdravlja nedavne napore vlade za popis interno raseljenih osoba i razjašnjenje njihova statusa, ali svjestan je težine te zadaće, također pri uklanjanju administrativnog opterećenja; poziva EU, kao i druge balkanske partnere, da pomognu crnogorskoj vladi pri rješavanju tog problema što je prije moguće i tako pomognu zatvoriti bolno poglavlje iz povijesti regije;

40. pozdravlja predanost crnogorske vlade da se pridruži NATO-u, ali napominje da postoje velike razlike u mišljenju među parlamentarcima i u društvu općenito; izražava povjerenje da će naponi Crne Gore za članstvo u NATO-u pomoći njezinim težnjama za članstvom u EU-u te poboljšati regionalnu suradnju i sigurnost; pohvaljuje posebno doprinos Crne Gore, unatoč njezinim ograničenim obrambenim resursima, misijama UN-a te Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), uključujući one u Afganistanu, Liberiji i Maliju; pozdravlja taj jasan signal predanosti Crne Gore radu s međunarodnim partnerima u promicanju globalnog mira i stabilnosti;

o

o o

41. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji te vladi i Skupštini Crne Gore.
